

Relationship between Teachers' Competency in Active Learning and the Effectiveness of Academic Administration under the Surin Primary Educational Service Area Office 1

Chattrakarn Thaneepoon

Rajapark Institute

E-mail: juneniiz@gmail.com

Suparp Wisetsri

Rajapark Institute

E-mail: Suparp.wis@gmail.com

Pinij Nimprang

Rajapark Institute

Email: pinidnimprang@gmail.com

Petchara Promtuang

Rajapark Institute

Email: kittisakdisiwina@gmail.com

Kittisak Siwina

Rajapark Institute

Email: kittisakdisiwina@gmail.com

Received	Reviewed	Revised	Accepted
06/11/2025	30/12/2025	08/01/2026	19/01/2026

Abstract

Background and Aims: Active learning is the organization of activities that enable learners to actively participate in the learning process. It emphasizes learner interaction, stimulates hands-on learning, and encourages the application of skills and the connection of knowledge to solve problems. Teachers plan and manage these activities appropriately, aligning with effective 21st-century education. This research aims to: 1) study the competencies in active learning management; 2) compare teachers' competencies in active learning; 3) study the effectiveness of academic administration; 4) compare the effectiveness of academic administration; 5) study the relationship; and

6) study guidelines for developing teachers' competencies in active learning management and the effectiveness of academic administration in schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 1.

Methodology: This research employed a mixed-methods approach. The sample consisted of 217 teachers from small schools. The research instrument was a 5-level Likert scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.945. A separate study aimed to identify approaches to developing teamwork competencies among teachers in small schools. A purposive sampling method was used to select nine teachers. Statistical analyses included mean, percentage, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

Results: The findings revealed that: 1) Teacher competencies regarding active learning and academic administration effectiveness were at the highest level overall; 2) Comparing teacher competencies by gender and educational level, there were no significant differences overall or in specific areas; however, there were differences overall when compared by school size and experience; 3) Comparing academic administration effectiveness by gender and educational level, there were no significant differences overall, but there were differences overall and in specific areas when compared by school size and experience; 4) There was a relatively high positive correlation; and 5) Development approaches should focus on systematically developing teacher competencies by integrating technology and local wisdom. Furthermore, improving academic administration effectiveness should support the use of competency-based curricula, collegial supervision, and the creation of learning communities to sustainably enhance the quality of education.

Conclusion: Teachers' competence in managing active learning contributes to a high overall level of academic administration effectiveness. Therefore, educational institutions should focus on systematically developing teacher competencies by integrating technology and local wisdom, and should support the use of competency-based curricula, collegial supervision, and the creation of learning communities to sustainably improve the quality of education.

Keywords: Teacher competency; Active learning; Academic management efficiency

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ฉัตรกาญจน์ ธาณิพูน

สถาบันรัชต์ภาคย์

อีเมล: juneniiz@gmail.com

สุภาพ วิเศษศรี

สถาบันรัชต์ภาคย์

อีเมล: Suparp.wis@gmail.com

พินิจ นิมปรางค์

สถาบันรัชต์ภาคย์

อีเมล: pinidnimprang@gmail.com

เพ็ชรา พรหมตวง

สถาบันรัชต์ภาคย์

อีเมล: Paem100@gmail.com

กิตติศักดิ์ ศิวินา

สถาบันรัชต์ภาคย์

อีเมล: kittisakdisiwina@gmail.com

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีบทบาทในกระบวนการเรียนรู้อย่างเต็มตัว เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไข ปัญหา โดยผู้สอนเป็นผู้วางแผนจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) เปรียบเทียบสมรรถนะของครูด้านการเรียนรู้เชิงรุก 3) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ 4) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ และ 6) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น 0.95 การแนวทางการพัฒนา กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้บริหารจำนวน 7 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบตามเพศ ระดับการศึกษา โดยหาค่าที่ (t-test) เปรียบเทียบระดับการศึกษาและประสบการณ์ โดยหาค่าเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA)

ผลการวิจัย: พบว่า 1) สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) เปรียบเทียบสมรรถนะของครู จำแนกตามเพศและระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์โดยรวมแตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน 4) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง 5) แนวทางในการพัฒนาควรเน้นการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการควรสนับสนุนการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

สรุปผล: สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ดังนั้น สถานศึกษาควรเน้นการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และควรสนับสนุนการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: สมรรถนะครู; การจัดการเรียนรู้เชิงรุก; ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

บทนำ

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงระบบการบริหารจัดการ โดยหลักสูตรควรมีความกว้างขวาง ยืดหยุ่น เป็นสากล และสอดคล้องกับมาตรฐานโลก ตอบสนองความรู้ที่จำเป็นในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทจริงของสังคม กระบวนการเรียนรู้ควรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการสร้างองค์ความรู้ร่วมกับครู ผ่านกิจกรรมและสื่อที่หลากหลาย เชื่อมโยงกับทักษะทางสติปัญญา อารมณ์ และสังคม พร้อมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ขณะเดียวกัน

การคาดหวังความเป็นเลิศของผู้เรียนควรเกิดจากความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สามารถพึ่งพาตนเอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข รวมถึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน(กระทรวงศึกษาธิการ, 2547)

สมรรถนะของครูถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยสถาบันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กำหนดสมรรถนะเพื่อการประเมินครูออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ สมรรถนะหลัก (Core Competency) ที่ครูทุกคนควรมี เช่น การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และจริยธรรมวิชาชีพ และ สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) เช่น การบริหารหลักสูตรและการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น การประเมินสมรรถนะนี้ไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ต่อครูในการเลื่อนตำแหน่งหรือวิทยฐานะ แต่ยังเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์และคุณธรรมของผู้เรียน รวมทั้งพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวม

กระทรวงศึกษาธิการ (2562) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Meyers และ Jones (1993) ที่ชี้ว่าการเรียนรู้เป็นธรรมชาติของมนุษย์และแตกต่างกันในแต่ละบุคคล การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบในหลายพื้นที่คือครูยังมีข้อจำกัดในการปรับตัวและการใช้เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย (จิตรลดา พระสุราช, 2564) จึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและนโยบายวิชาการที่ชัดเจน

ด้านการบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจหลักในการจัดการศึกษา (ฐาปนันท์ แก่นยา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์, 2558) โดยมีกรอบการบริหาร 17 งานตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียน ครู และคุณภาพสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 (2566) จึงให้ความสำคัญกับการบริหารเชิงบูรณาการ เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน โดยส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกและพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงบทบาทการสนับสนุนจากผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ขนาดสถานศึกษา ระดับการศึกษา และประสบการณ์
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ขนาดสถานศึกษา ระดับการศึกษา และประสบการณ์
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
6. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ

- 1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยมีครูในปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 2,882 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2568 โดยการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ

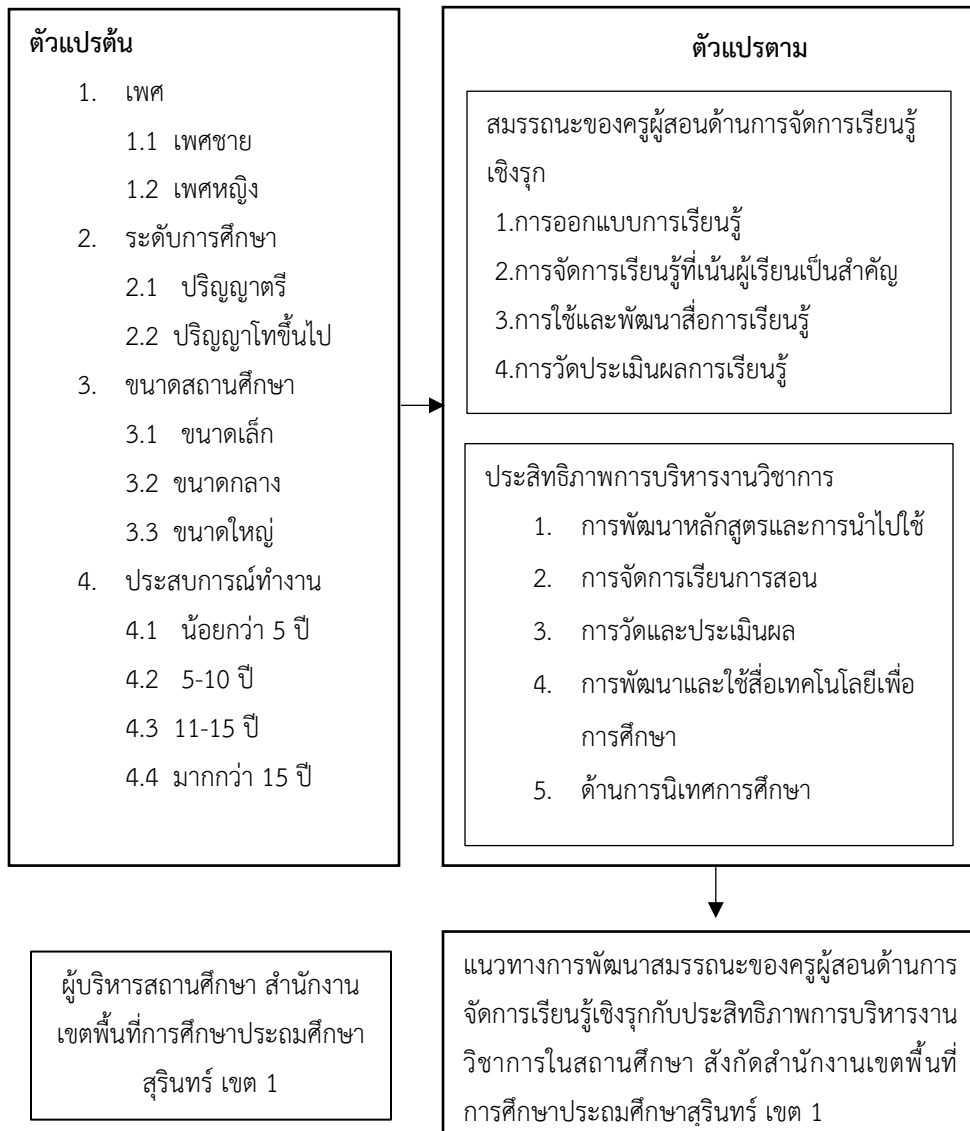

เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 340 คนและใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่มอย่างง่าย

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีกลุ่มเป้าหมายคือผู้บริหาร จำนวน 9 คน โดยทำการกำหนดกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง จำนวน 9 คน ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก 3 คน ขนาดกลาง 3 คน และขนาดใหญ่ 3 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์กรอบสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามแนวคิดของสเตซี่ ไฮเกอร์ (Stacy Zeiger, 2015), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553), ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์ (2555 : 15), เพชรจันทร์ ภูทะวัง (2565), ศักดิ์รินทร์ นิลรัตน์ศิริกุล (2563), สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552), อภินันท์ สิริรัตนจิตต์ (2560), จินัฐตา วรรณเกษม และ สะไบแพร มากต่าย (2566), แฮมมอนและ บาเรทซ์ สโนว์เดน (Hammond and Baratz Snowden, (2005) และ สังเคราะห์กรอบประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดกระทรวงศึกษาธิการ (2556), สัมมา รณินิตย์ (2560) อธิวัฒน์ พันธรัตน์ (2562), วิมล เดชะ (2559), อุทัย บุญประเสริฐ (2548), จันทราณี สงวนนาม (2545), ยุทธนา เกื้อกุล (2560), วิภา ทองหง้า (2554) เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดดังภาพประกอบ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ตอนที่ 3 สอบถามประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.957

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ด้านดังนี้

2.1 สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

2.2 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ 2.การจัดการเรียนการสอน 3. การวัดและประเมินผล 4. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5. การนิเทศการศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องและครอบคลุม

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ 1) การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item of Objective Congruence: IOC) 2) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (percentage) 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1) การทดสอบค่าที (t-test) 2) สถิติเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของแอลเอสดี ค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเสนอความคิดเห็นตามประเด็นข้อคำถามจากการสัมภาษณ์ดำเนินการวิเคราะห์โดยวิธีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ได้มาเรียบเรียงในรูปของข้อความ โดยการจัดกลุ่มประเด็น (Grouping) ทำการวิเคราะห์ตามประเด็นของข้อมูล โดยการอธิบายความ (Explanation) และตีความหมายของข้อมูลที่ได้ (Interpretation) นำเสนอเชิงพรรณนาบทความ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมาย โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก		n=340		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (X_1)	4.57	0.43	มากที่สุด
2	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (X_2)	4.57	0.41	มากที่สุด
3	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (X_3)	4.52	0.47	มากที่สุด
4	การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ (X_4)	4.59	0.44	มากที่สุด
โดยรวม ($\bar{X}$)		4.56	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ด้านการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การสอน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ขนาดสถานศึกษา ระดับการศึกษา และประสบการณ์

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้	4.51	0.45	4.59	0.41	-1.38	.17
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.55	0.43	4.57	0.41	-.57	.56
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.53	0.47	4.51	0.47	.17	.86
4. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4.59	0.47	4.59	0.43	-.95	.93
รวมเฉลี่ย	4.55	0.40	4.57	0.37	-.52	.60

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ปริญญาตรี		ปริญญาโทขึ้นไป		t	Sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้	4.57	0.41	4.56	0.45	0.18	0.85
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.59	0.41	4.50	0.43	1.81	0.07
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.54	0.45	4.48	0.52	1.05	0.29
4. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4.58	0.43	4.61	0.47	-0.57	0.57
รวมเฉลี่ย	4.57	0.37	4.54	0.41	0.71	0.48

จากตารางที่ 3 พบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เปรียบเทียบสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ANOVA หรือ F - test

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.31	2	1.15	6.47	.00**

สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
	ภายในกลุ่ม	60.09	337	.17		
	รวม	62.40	339			
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	.81	2	.41	2.33	.09
	ภายในกลุ่ม	58.79	337	.17		
	รวม	59.59	339			
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.67	2	.33	1.49	.23
	ภายในกลุ่ม	75.44	337	.22		
	รวม	76.11	339			
4. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.43	2	.21	1.09	.33
	ภายในกลุ่ม	66.33	337	.19		
	รวม	66.77	339			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.85	2	.43	2.95	.05*
	ภายในกลุ่ม	48.63	337	.14		
	รวม	49.48	339			

จากตารางที่ 4 พบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.81	3	.61	3.35	.01*
	ภายในกลุ่ม	60.59	336	.18		
	รวม	62.40	339			
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	.52	3	.17	.99	.39
	ภายในกลุ่ม	59.07	336	.17		
	รวม	59.59	339			
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.93	3	.97	4.49	.00*

สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
	ภายในกลุ่ม	73.17	336	.21		
	รวม	76.11	339			
4. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.51	3	.50	2.59	.05*
	ภายในกลุ่ม	65.25	336	.19		
	รวม	66.77	339			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.47	3	.49	3.45	.01*
	ภายในกลุ่ม	48.00	336	.14		
	รวม	49.48	339			

จากตารางที่ 5 พบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ (Y)		n=340		แปลผล
		$\bar{x}$	S.D.	
1	การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ (Y ₁)	4.61	0.45	มากที่สุด
2	การจัดการเรียนการสอน (Y ₂)	4.66	0.41	มากที่สุด
3	ด้านการวัดผลและการประเมินผล (Y ₃)	4.61	0.43	มากที่สุด
4	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Y ₄)	4.47	0.52	มาก
5	ด้านการนิเทศการศึกษา (Y ₅)	4.61	0.48	มากที่สุด
โดยรวม (Y)		4.59	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการวัดผลและการประเมินผล และ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ขนาดสถานศึกษา ระดับการศึกษา และประสบการณ์

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศของผู้ตอบ โดยรวม และรายด้าน

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้	4.52	0.42	4.64	0.46	-2.26	0.24
2.การจัดการเรียนการสอน	4.54	0.39	4.71	0.40	-3.39	0.00*
3.ด้านการวัดผลและการประเมินผล	4.51	0.53	4.64	0.41	-2.41	0.01*
4.การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.55	0.43	4.49	0.51	0.99	0.32
5.ด้านการนิเทศการศึกษา	4.63	0.45	4.61	0.47	0.39	0.69
รวมเฉลี่ย	4.54	0.35	4.61	0.35	-1.65	0.09

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศทั้งโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม และรายด้าน

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ	ปริญญาตรี		ปริญญาโทขึ้นไป		t	Sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้	4.61	0.47	4.62	0.43	-0.35	0.72
2.ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.64	0.41	4.70	0.39	-1.15	0.25
3.ด้านการวัดผลและการประเมินผล	4.61	0.41	4.60	0.47	0.12	0.90
4.การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.48	0.49	4.53	0.48	-0.89	0.37
5.ด้านการนิเทศการศึกษา	4.63	0.44	4.60	0.51	0.59	0.55
รวมเฉลี่ย	4.59	0.37	4.60	0.38	-0.32	.75

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการจำแนกตามระดับการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการจำแนกตามขนาดสถานศึกษา
โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1.ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	5.85	2	2.92	14.97**	.00
	ภายในกลุ่ม	65.79	337	.19		
	รวม	71.63	339			
2.ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.74	2	.87	5.40**	.00
	ภายในกลุ่ม	54.29	337	.16		
	รวม	56.03	339			
3.ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.85	2	.93	5.19**	.00
	ภายในกลุ่ม	60.14	337	.17		
	รวม	61.99	339			
4.ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.55	2	1.27	5.45**	.00
	ภายในกลุ่ม	78.70	337	.23		
	รวม	81.25	339			
5.ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.89	2	1.95	9.39**	.00
	ภายในกลุ่ม	69.88	337	.21		
	รวม	73.781	339			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.13	2	1.56	13.17**	.00
	ภายในกลุ่ม	40.02	337	.11		
	รวม	43.14	339			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน
โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการ นำไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	.45	3	.15	0.71	0.55
	ภายในกลุ่ม	71.18	336	.21		
	รวม	71.63	339			
2. การจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.27	3	.42	2.59	0.05*
	ภายในกลุ่ม	54.77	336	.16		
	รวม	56.03	339			
3. การวัดและการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.33	3	.11	0.61	0.61
	ภายในกลุ่ม	61.66	336	.18		
	รวม	61.99	339			
4. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.54	3	1.18	5.11	0.00**
	ภายในกลุ่ม	77.70	336	.23		
	รวม	81.25	339			
5. การนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.65	3	.21	1.00	0.39
	ภายในกลุ่ม	73.13	336	.21		
	รวม	73.78	339			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.34	3	.11	0.89	0.44
	ภายในกลุ่ม	42.80	336	.13		
	รวม	43.15	339			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ						แปลผล
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{tot}	
การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (X ₁)	0.45**	0.59**	0.46**	0.51**	0.32**	0.60**	สูง
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (X ₂)	0.41**	0.47**	0.40**	0.41**	0.29**	0.51**	ปานกลาง
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (X ₃)	0.49**	0.56**	0.45**	0.39**	0.28**	0.55**	ปานกลาง
การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ (X ₄)	0.40**	0.59**	0.45**	0.55**	0.49**	0.64**	สูง
รวม (X _{tot})	0.51**	0.64**	0.51**	0.53**	0.40**	0.67**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 11 พบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเป็นความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = 0.67$) ในลักษณะคล้ายตามกัน เมื่อพิจารณาสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรายด้าน (X₁ - X₅) กับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์กันโดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย ดังนี้ การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ

6. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งสิ้นจำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียงมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านสมรรถนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1 การออกแบบหน่วยการเรียนรู้

การออกแบบหน่วยการเรียนรู้เชิงรุก ต้องอาศัยความเข้าใจบริบทของนักเรียน การพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ การประยุกต์ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะและแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครู

2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครู การออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทอย่างแท้จริง การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายและเหมาะสม การสร้างระบบสนับสนุนภายในโรงเรียน และการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่าง

ต่อเนื่อง ทั้งหมดนี้จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง และยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัยและยั่งยืน

3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ควรมุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงแนวคิดและพฤติกรรมของครูจากการเน้นผลลัพธ์ปลายทาง ไปสู่การใช้การประเมินเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและรอบด้าน ผ่านการประเมินตามสภาพจริง การใช้เครื่องมือที่หลากหลาย การออกแบบให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปปรับการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม ซึ่งทั้งหมดนี้จะส่งเสริมการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง มีคุณภาพ และยั่งยืนในบริบทของการศึกษายุคใหม่

4. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้เชิงรุกนั้นต้องมุ่งเน้นการบูรณาการความรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยี และทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการผลิตสื่อโดยครูเอง พัฒนาทักษะผ่านการอบรมอย่างต่อเนื่อง และตระหนักถึงความแตกต่างของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งหมดนี้เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเกิดขึ้นได้จริงและมีประสิทธิภาพในทุกบริบทของโรงเรียน

ด้านประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้

การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ควรมุ่งส่งเสริมศักยภาพครูตามความถนัดเสริมแรงจูงใจในการทำงาน และใช้วิธีสอนที่หลากหลายโดยเน้น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เช่น การจัดการเรียนรู้โดยโครงงาน และการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ควบคู่กับการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้และนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องควรจัดอบรมพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม เข้าใจความแตกต่างของผู้เรียนและครู ปรับการประเมินผลให้ยืดหยุ่น เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ คุณลักษณะ และทักษะชีวิตให้สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21

2. การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน ต้องอาศัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม การเข้าใจความแตกต่างของครูและนักเรียน การเปิดพื้นที่ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการปรับแนวทางการประเมินผลให้หลากหลายและยืดหยุ่นมากขึ้น โดยมีเป้าหมายหลักคือ “การยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน” ทั้งด้านวิชาการ คุณลักษณะ และทักษะชีวิต อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการวัดผลและการประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลในโรงเรียนที่สัมภาษณ์นั้น มุ่งเน้น การประเมินที่มีความหลากหลาย ครอบคลุม มุ่งพัฒนาผู้เรียน และสะท้อนบริบทจริงของผู้เรียน มากกว่าการประเมิน

แบบเดิมที่เน้นคะแนนสอบเป็นหลัก นอกจากนี้ยังใช้กระบวนการประเมินเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาครู ผู้เรียน และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ทั้งระบบ

4. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อศึกษามีความหลากหลายและมีทิศทางไปในแนวทางเดียวกัน คือ การสร้างสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนที่ช่วยให้ครูสามารถใช้และพัฒนาสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับบริบทของโรงเรียน ความแตกต่างของผู้เรียน และการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายวิชาชีพครู ซึ่งทั้งหมดนี้สะท้อนถึงความพยายามของสถานศึกษาในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

5. การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ส่วนใหญ่มีจุดร่วมกันคือ การเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร การสร้างระบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนบทบาทของครูในกระบวนการนิเทศ และการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้การนิเทศไม่เป็นเพียงกระบวนการติดตามควบคุม แต่เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพครู และส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างยั่งยืน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ มีประเด็นสำคัญควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สมรรถนะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากครูสามารถออกแบบกิจกรรมและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของยุภาลัย มะลิซ้อน (2563) ศักดิ์รินทร์ นิลรัตน์ศิริกุล (2563) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาครูสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

2. เปรียบเทียบสมรรถนะของครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากครูทั้งสองกลุ่มเพศมีความสามารถในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ พร้อมจัดกิจกรรมยืดหยุ่น ใช้เทคนิคการสอนหลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ตลอดจนสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับงานของ สุดารัตน์ อายุเจริญ (2568) และ ระติวรรณ สุขศิริ (2561) ซึ่งพบว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแก่ครูทั้งเพศชายและเพศหญิงอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้สมรรถนะของครูในแต่ละเพศไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากครูทุกระดับการศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทผู้เรียน เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ พร้อมจัดกิจกรรมและใช้สื่อการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำมาปรับปรุงการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ระติวรรณ สุขศิริ (2561) ซึ่งพบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัจจัยสนับสนุนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ เช่น การอบรม นิเทศอย่างสม่ำเสมอ การทำงานร่วมกับครู และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้ครูสามารถออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ด้านอื่น ๆ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผล และการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับ สุดารัตน์ อายุเจริญ (2568) พบว่า ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีสมรรถนะด้านการออกแบบหน่วยการเรียนรู้สูงกว่า เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากโครงสร้างการบริหารและทรัพยากรที่เอื้อต่อการพัฒนา

2.4 จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่มีประสบการณ์มากสามารถวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ เชื่อมโยงชีวิตจริง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนรู้ได้ดีกว่า รวมถึงสามารถวัด ประเมินผลและใช้สื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของระติวรรณ สุขศิริ (2561) ที่พบว่าครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้และการใช้สื่อขึ้นอยู่กับประสบการณ์ทำงาน

3. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาดำเนินงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมครูใช้วิธีการสอนหลากหลาย เน้นการพัฒนาหลักสูตร การวัดประเมินผล และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของปารณี เพชรสีช่วง (2560) ที่พบว่าการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีลำดับความสำคัญของรายด้าน คล้ายกัน

4. เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

4.1 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่ชัดเจน มีคณะกรรมการหลักสูตร นิเทศอย่างเป็นระบบ และสนับสนุนครูในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีมาตรฐานสูง ผลการศึกษาสอดคล้องกับอัครพล พลทะอินทร์และวานิช ประเสริฐพร(2566: 963-964) ที่พบว่าผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในระดับสูงและไม่แตกต่างกัน

4.2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาทุกระดับมีการบริหารจัดการเชิงวิชาการที่เป็นระบบ มีคณะกรรมการหลักสูตร นิเทศและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง พร้อมส่งเสริมครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษาอย่างเหมาะสม ผลการศึกษาสอดคล้องกับอัครพล พลทะอินทร์และวานิช ประเสริฐพร (2566) ที่พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก และมีมาตรฐานสูง

4.3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาขนาดใหญ่มีระบบบริหารหลักสูตรและการนิเทศที่ครบถ้วน ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี รวมถึงการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพ ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงกว่า สอดคล้องกับอัครพล พลทะอินทร์และวานิช ประเสริฐพร (2566)

5. สมรรถนะของครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากครูสามารถเลือก ใช้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงประยุกต์ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ดิจิทัล และธรรมชาติ เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสถานศึกษาสนับสนุนครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ผลนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรสุดา เกิดแสง (2563), ธนัญญา คุณสุข (2565) ที่พบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูในการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับผู้เรียนรายบุคคล และใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารควรสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการและส่งเสริมการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน

3. ควรเชื่อมโยงการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพครู ผู้เรียน และสถานศึกษาโดยรวม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

2. ควรศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *นโยบายการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562-2571*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิตรลดา พระสุราช. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. *วารสารวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้* 1. 6(1), 032-044.
- ชนกพร จุฑาสงษ์. (2559). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานส่งเสริมศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฐานันท์ กันยา และพรทิพย์ สุริยชัยวัฒน์. (2558). "การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3". *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 10(2) : 101 -110.

- ธนัญญา คุณสุข. (2565). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธีระรัตน์ คันธวิงศ์. (2560). การศึกษาการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู วิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปารณี เพชรสีช่วง. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภัทรสุดา เกิดแสง (2563) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ยุภาลัย มะลิซ้อน. (2563). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วารสารมหาจุฬานาครธรรมสาร, 7(8), 230-243.
- ศักดิ์นรินทร์ นิลรัตน์ศิริกุล. (2563). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกรณีศึกษาศาสตร์วิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. (2553). โครงการพัฒนาสมรรถนะของครูตามระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. (2566). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สุรินทร์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุดาร์ตน์ อายูเจริญ. (2568) การบริหารการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วารสารเสียงธรรมจากมหาาน, (11)2. 422-436

อัศรพล พลทะอินทร์ และวานิช ประเสริฐพร. (2566). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์
8(1). 963-975.

Mayers, C. and Jones, T. (1993). *Promoting active learning: strategies for the college
classroom*. San Francisco: Jossey-Bass